Ulkoasiainvaliokunta

Tiistai 21.6.2022 klo 12.00—12.50

Läsnä
puheenjohtaja Jussi Halla-aho ps
varapuheenjohtaja Erkki Tuomioja sd
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Saara Hyrkkö vihr
jäsen Johannes Koskinen sd (5, 6, 7, 8, 9, 10)
jäsen Jouni Ovaska kesk
jäsen Jaana Pelkonen kok
jäsen Jussi Saramo vas
jäsen Mikko Savola kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Ville Tavio ps
jäsen Elina Valtonen kok
jäsen Anu Vehviläinen kesk
varajäsen Toimi Kankaanniemi ps (5, 6, 7, 8, 9, 10)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Tiina Larvala
valiokuntaneuvos Jonna Laurmaa

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Toimenpidealoite Suomen tuen ilmaisemisesta luonnontuhonnan kansainväliselle kriminalisoinnille

Toimenpidealoite TPA 66/2022 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

4. Toimenpidealoite Valko-Venäjän suomenkielisen nimen muuttamisesta

Toimenpidealoite TPA 68/2022 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

5. Valtioneuvoston selvitys: Asevalvonnan ajankohtaiskatsaus
Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 20/2022 vp

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Merkittiin saapuneeksi puolustusvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. UTP 20/2022 vp

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston selvitys: Naton puolustusministerikokouksen työillallinen 15.6.2022
Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 21/2022 vp ; A 6

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- puolustusministeri Antti Kaikkonen, puolustusministeriö
- ministerin sotilasneuvonantaja, kommodori Jan Engström, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Anton Staffans, puolustusministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi puolustusvaliokuntaan.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Valtioneuvoston selvitys: Suomen Nato-jäsenyyshakemuksen käsittelyn eteneminen
Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 17/2022 vp

Valiokunnassa oli kuultavana:
- puolustusministeri Antti Kaikkonen, puolustusministeriö

Mnisteri antoi suullisen selvityksen

Merkittiin selvitys saaduksi.

8. Suomen Nato-jäsenyydestä kansanäänestys
Kansalaisaloite KAA 3/2022 vp

Valiokunta suoritti yksityiskohtaisen käsittelyn.

Hyväksyttiin seuraava kannanotto: (1) Ulkoasiainvaliokunnan harkinnassa kansalaisaloitteen suhteen on ollut kysymys paitsi kansalaisaloitteesta instituutiona myös lainsäätäjän poliittisen harkinnan piiriin kuuluvasta päätöksenteosta. (2) Eduskunnan lainsäädäntötyö perustuu pääasiallisesti hallituksen esityksiin ja kansanedustajien lakialoitteisiin. Kansalaisaloite tuo näiden oheen kansalaisyhteiskunnan aktiivisuuteen nojaavan mahdollisuuden saada lainsäädäntöasia vireille eduskunnassa. Kansalaisaloite toimii tärkeänä kanava-

na avata kansalaiskeskustelua ja nostaa uusia kysymyksiä poliittisen keskustelun kohteeksi. (3) Ulkoasiainvaliokunta on kokonaisarviota tästä kansalaisaloitteesta tehdessään päättänyt, ettei se anna kansalaisaloitteesta mietintöä ja kirjaa perustelut seuraaviin kappaleisiin. (4) Suomen turvallisuusympäristön muututtua perustavanlaatuisesti Venäjän hyökkäyksen Ukrainaan seurauksena valtioneuvosto antoi eduskunnan käsiteltäväksi ajankohtaisselonteon turvallisuusympäristön muutoksesta sekä selonteon Suomen liittymisestä Pohjois-Atlantin liittoon. Asian käsittely selonteon muodossa oli tärkeää kattavan eduskuntakäsittelyn mahdollistamiseksi sekä sen varmistamiseksi, että Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan linjasta, mukaan lukien Nato-jäsenyys, saatiin muodostettua yhteinen ajantasainen ja ylivaalikautinen kansallinen kokonaisnäkemys. Tämä tehtiin myös tiiviissä yhteistyössä presidentin ja valtioneuvoston kanssa. (5) Ulkoasiainvaliokunnan saaman selvityksen mukaan kansalaisaloitteen päätavoite oli edistää Suomen Nato-jäsenyyttä. Valiokunta arvioi, että aloitteen päätavoite on edellä kuvatun selontekoprosessin ja sitä seuranneen Suomen Nato-jäsenhakemuksen myötä saavutettu. (6) Päätös kansanäänestyksen järjestämisestä riippuu poliittisesta arviosta. Suomen valtiollinen järjestelmä perustuu olennaisilta osin edustuksellisen demokratian varaan. Suomessa on toimitettu valtiolliset neuvoa-antavat kansanäänestykset kieltolain kumoamisesta (1931) ja Suomen liittymisestä Euroopan unionin jäseneksi (1994). (7) Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä enempiin toimenpiteisiin. (8) Valiokunta päätti, että asian käsittelyasiakirjat ovat julkisia.

9. Muut asiat

-

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 22.6. klo 12.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Jonna Laurmaa